

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 916)

USTAWA z dnia 9 listopada 2017 r. o Instytucie Solidarności i Męstwa (Dz. U. poz. 2303 oraz z 2018 r. poz. 650)

[o Instytucie Solidarności i Męstwa]

<o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego>

[Art. 1.

Ustawa określa organizację i zadania Instytutu Solidarności i Męstwa, zwanego dalej "Instytutem".]

<Art. 1.

Ustawa określa organizację i zadania Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego, zwanego dalej „Instytutem”>

Art. 3.

[1. Celem działalności Instytutu jest inicjowanie, podejmowanie i wspieranie działań mających na celu upamiętnienie i uhonorowanie osób żyjących, zmarłych lub zamordowanych, zasłużonych dla Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, w dziele pielęgnowania pamięci lub niesienia pomocy osobom narodowości polskiej lub obywatelom polskim innych narodowości będącym ofiarami zbrodni sowieckich, nazistowskich zbrodni niemieckich, zbrodni z pobudek nacjonalistycznych lub innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodni wojennych, w okresie od dnia 8 listopada 1917 r. do dnia 31 lipca 1990 r.]

<1. Celem działalności Instytutu jest inicjowanie, podejmowanie i wspieranie działań mających na celu:

- 1) **uhonorowanie i upamiętnienie osób żyjących, zmarłych lub zamordowanych, zasłużonych dla Narodu Polskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, w dziele pielęgnowania pamięci lub niesienia pomocy obywatelom polskim lub Polakom o innej przynależności państwowej będącym ofiarami zbrodni sowieckich, nazistowskich zbrodni niemieckich, zbrodni z pobudek nacjonalistycznych lub innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodni wojennych, w okresie od dnia 8 listopada 1917 r. do dnia 31 lipca 1990 r.;**
- 2) **prowadzenie badań w zakresie nauk historycznych oraz badań interdyscyplinarnych z wykorzystaniem narzędzi pokrewnych nauk humanistycznych i społecznych, a w szczególności badanie, dokumentowanie i poszerzanie wiedzy na temat totalitaryzmów oraz zbrodni nazistowskich i komunistycznych w XX wieku;**
- 3) **gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie relacji ofiar i świadków zbrodni totalitarnych oraz popularyzowanie wiedzy na ten temat.>**

2. Do zadań Instytutu należy, w szczególności:

- 1) prowadzenie, inicjowanie i wspieranie badań naukowych w zakresie określonym w ust. 1;
- 2) prowadzenie oraz poszerzanie baz danych, księgozbiorów i archiwów w zakresie określonym w ust. 1, w tym także powierzonego zasobu archiwalnego;
- 3) popularyzowanie, dokumentowanie i poszerzanie wiedzy w zakresie określonym w ust. 1, w tym gromadzenie, ewidencjonowanie, przechowywanie, digitalizacja, opracowywanie, tłumaczenie, udostępnianie i zabezpieczanie materiałów lub ich kopii, w tym poprzez współpracę z innymi podmiotami;
- 4) upowszechnianie wiedzy o osobach, o których mowa w ust. 1;
- 5) inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych w zakresie określonym w ust. 1;
- 6) występowanie z wnioskiem do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie osobom, o których mowa w ust. 1, Medalu Virtus et Fraternitas oraz zgłaszanie ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych inicjatywy nadania osobom, o których mowa w ust. 1, Krzyża Wschodniego, o którym mowa w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu Krzyża Wschodniego (Dz. U. z 2017 r. poz. 8 i 973), lub Krzyża Zachodniego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 kwietnia 2017 r. o ustanowieniu Krzyża Zachodniego (Dz. U. poz. 973);

- 7) zgłaszanie uprawnionym organom inicjatyw nadania innego odznaczenia lub orderu osobom, o których jest mowa w ust. 1;
- 8) prowadzenie działalności wydawniczej w zakresie, o którym mowa w ust. 1;
- 9) organizowanie uroczystości, konferencji, sympozjów, wykładów, seminariów, dyskusji oraz prowadzenie innej działalności popularyzatorskiej, w zakresie określonym w ust. 1;

[10) współpraca z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi i stowarzyszeniami w zakresie, o którym mowa w ust. 1;]

<10) współpraca z Instytutem Pamięci Narodowej – Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi i stowarzyszeniami w zakresie, o którym mowa w ust. 1;>

- 11) produkcja i współprodukcja materiałów audiowizualnych, w tym filmów o wysokim poziomie artystycznym, dotycząca zagadnień związanych z zakresem, o którym mowa w ust. 1, w celu ich nadania w programach mediów publicznych, prywatnych, internecie lub rozpowszechniania w inny sposób;
- 12) popularyzacja problematyki, o której mowa w ust. 1.

3. Działania określone w ust. 2 mogą być prowadzone w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.

Art. 4.

1. Instytut działa na podstawie ustawy i statutu.

<1a. W strukturze organizacyjnej Instytutu działa Ośrodek Badań na Totalitaryzmami realizujący cele określone w art. 3 ust. 1 pkt 2 i 3.>

2. Minister, w drodze zarządzenia, nadaje Instytutowi statut, w którym określa organizację wewnętrzną Instytutu, mając na względzie prawidłowe i sprawne wykonywanie zadań przez Instytut.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą do Instytutu stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych. Ministrem właściwym w rozumieniu przepisów, o których mowa w zdaniu pierwszym, jest minister.

Art. 5.

Organami Instytutu są:

- 1) Dyrektor Instytutu;

2) Rada Pamięci [.] <;>

<3) Rada Naukowa.>

<Art. 9a.

Do Rady Naukowej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych w zakresie dotyczącym uchwalania statutu Instytutu oraz opiniowania rocznego planu finansowego Instytutu.>

Art. 11.

1. Podstawą gospodarki finansowej Instytutu jest roczny plan finansowy ustalany na okres roku obrotowego. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

[2. *Roczny plan finansowy ustala Dyrektor Instytutu po zasięgnięciu opinii Rady Pamięci.*]

<2. **Roczny plan finansowy ustala Dyrektor Instytutu.**>

Art. 13.

1. Tworzy się następujące fundusze Instytutu:

1) fundusz statutowy;

2) fundusz rezerwowy;

3) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, który tworzy się na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2191);

4) inne fundusze, jeżeli obowiązek ich utworzenia wynika z odrębnych przepisów.

2. Fundusz statutowy Instytutu stanowi równowartość majątku Instytutu według stanu na dzień rozpoczęcia działalności.

3. Podziału zysku netto dokonuje minister na wniosek Dyrektora Instytutu. Minister, mając na względzie dbałość o prawidłowe funkcjonowanie Instytutu, może dokonać innego niż wnioskowany podziału zysku.

4. Stratę netto Instytutu pokrywa się z funduszu rezerwowego.

[5. *Fundusz statutowy zmniejsza się o straty netto nieznajdujące pokrycia w funduszu rezerwowym.*]

Art. 14.

1. Instytut może ustanawiać i finansować nagrody rzeczowe i finansowe dla osób, o których mowa w [art. 3 ust. 1] <art. 3 ust. 1 pkt 1>.

2. Minister określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1, oraz rodzaje tych nagród, uwzględniając potrzebę godnego i sprawiedliwego uhonorowania osób, o których mowa w [art. 3 ust. 1] **<art. 3 ust. 1 pkt 1>**.

Art. 21.

1. Minister przyzna Instytutowi w 2017 r. ze środków budżetu państwa ujętych w części budżetowej, której jest dysponentem, jednorazową dotację w wysokości 75 milionów złotych na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

[2. Niewykorzystane w 2017 r. środki dotacji, o której mowa w ust. 1, przechodzą na kolejny rok obrotowy.]

<2. Niewykorzystane w roku 2017 środki dotacji, o której mowa w ust. 1, przechodzą na kolejne lata obrotowe.>

<3. Środki dotacji, o których mowa w ust. 2, mogą zostać również przeznaczone na:

- 1) **pozyskanie, za zgodą ministra, nieruchomości niezbędnych do rozpoczęcia działalności Instytutu w przypadku niewyposażenia Instytutu w nieruchomości zgodnie z art. 20 ust. 1;**
- 2) **finansowanie kosztów, w tym inwestycji, związanych z działalnością Instytutu.>**

USTAWA z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz.U. z 2018 r. poz. 400 i 730)

Art. 2.

1. Ordery i odznaczenia nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prezydent nadaje ordery z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezesa Rady Ministrów oraz Kapituł Orderów.

[3. Prezydent nadaje odznaczenia z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezesa Rady Ministrów, ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów, a w przypadku odznaczenia, o którym mowa w art. 15a, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zaś w przypadku odznaczenia, o którym mowa w art. 15b, na wniosek Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa.]

<3. Prezydent nadaje odznaczenia z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezesa Rady Ministrów, ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów, a w

przypadku odznaczenia, o którym mowa w art. 15a, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zaś w przypadku odznaczenia, o którym mowa w art. 15b, na wniosek Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego.>

4. Ordery i odznaczenia wojenne w czasie wojny nadaje w Siłach Zbrojnych, z upoważnienia Prezydenta, Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 31.

1. Wnioski o nadanie orderów i odznaczeń wojennych i wojskowych przedstawia Prezydentowi Minister Obrony Narodowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Wnioski o nadanie Krzyża Wojskowego oraz odznaczeń wojskowych o charakterze pamiątkowym mających w nazwie wyraz "Gwiazda" przedstawia Prezydentowi Minister Obrony Narodowej albo minister właściwy do spraw wewnętrznych.
3. Wnioski o nadanie Krzyża Zasługi za Dzielność przedstawia Prezydentowi minister właściwy do spraw wewnętrznych albo Minister Obrony Narodowej.
4. Wnioski o nadanie Medalu za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przedstawiają Prezydentowi wojewodowie.
5. Wniosek o nadanie orderu lub odznaczenia osobie nieposiadającej obywatelstwa polskiego lub zamieszkałej stale za granicą przedstawia Prezydentowi minister właściwy do spraw zagranicznych.
6. Wnioski o nadanie Krzyża Wolności i Solidarności przedstawia Prezydentowi Prezes Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego lub zamieszkałych stale za granicą - Prezes Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych.
- [7. Wnioski o nadanie Medalu Virtus et Fraternitas przedstawia Prezydentowi Dyrektor Instytutu Solidarności i Męstwa po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pamięci, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o Instytucie Solidarności i Męstwa (Dz. U. poz. 2303), a w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego lub zamieszkałych stale za granicą - Dyrektor Instytutu Solidarności i Męstwa po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pamięci, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada*

2017 r. o Instytucie Solidarności i Męstwa, oraz po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych.]

<7. Wnioski o nadanie Medalu Virtus et Fraternitas przedstawia Prezydentowi Dyrektor Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pamięci, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego (Dz. U. poz. 2303 oraz z 2018 r. poz. ...), a w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego lub zamieszkałych stale za granicą – Dyrektor Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pamięci, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o Instytucie Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego, oraz po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych.>

USTAWA z dnia 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu Krzyża Wschodniego (Dz. U. z 2018 r. poz. 975)

Art. 3.

1. Krzyż nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

[2. Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.]

<2. Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.>

3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi wykaz wniosków, o których mowa w ust. 1.

USTAWA z dnia 7 kwietnia 2017 r. o ustanowieniu Krzyża Zachodniego (Dz. U. poz. 973 i 2303)

Art. 3.

1. Krzyż nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.
- [2. Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.]*
- <2. Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.>**
3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi wykaz wniosków, o których mowa w ust. 1.